

για κάθε παιδί

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Teach4integration
Εκπαίδευση για την ένταξη

Εργαστήριο Γλωσσολογίας
Τομέας Γλωσσολογίας

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.)

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΚΕΝΤΡΟ
ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ
ΜΑΘΗΣΗΣ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ ΑΠΘ

T4I 2023-2024, Εναρκτήρια συνάντηση, 12.10.2023

Επιστημονικά Υπεύθυνη: Δέσποινα Παπαδοπούλου, ΑΠΘ

Συντονιστική ομάδα:

Γερακινή Δούκα, ΑΠΘ

Αντώνης Κωνσταντινίδης, ΑΠΘ

Ηλίας Μήττας, ΑΠΘ

Σταύρος Τσακίριδης, ΑΠΘ

Επιμορφωτική ομάδα

Νικόλαος Αμβράζης

Παναγιώτης Ανδρέου

Σοφία Αυγητίδου

Βασίλης Βαρσαμόπουλος

Παναγιώτα Γάτση

Χρυσάνθη Δεβελάσκα

Γερακινή Δούκα

Κυριακή Δούμου

Χρυσή-Ελένη Δρακωνάκη

Ελευθερία Ζάγκα

Αναστασία Ζησάκου

Αγγελική Ζιάκα

Ερμοφίλη Καλαμακίδου

Αθανάσιος Καρασίμος

Βασιλική Κιμισκίδου

Βικτώρια Κοεμτζοπούλου

Ειρήνη Κόντα

Μαρία Μαρτζούκου

Δημήτρης Μιχελιουδάκης

Αφροδίτη Μπάκα

Θεοφανούλα Μπαλίτα

Γιώργος Μπότσας

Αθηνά Ναχοπούλου

Σουζάνα Παντελιάδου

Δέσποινα Παπαδοπούλου

Χρυσούλα Παπαδοπούλου

Βιργινία Πολίτη

Ανθούλα Ρεβυθιάδου

Μαρία Σουκαλοπούλου

Αντώνιος Σπάθης

Αλέξανδρος Τάντος

Αφροδίτη Τέλη

Ευαγγελία Φίγγου

Γεωργία Φωτιάδου

Επιστημονικά Υπεύθυνη: Δέσποινα Παπαδοπούλου, ΑΠΘ

Συντονιστική

Γρ

Μέλη ΔΕΠ και ΕΔΙΠ του ΑΠΘ

Σοφία
Βασίλης Παπαπολυσιός
Παναγιώτα Γάτση
Χρυσάνθη Δεβελάσκα
Γερακινή Δούκα
Κυριακή Δούμου
Χρυσή-Ελένη Δρακωνάκη
Ελευθερία Ζάγκα
Αναστασία Ζησάκου
Αγγελική Ζιάκα

Έρμοφίλη Καλαμακίδου
Αθανάσιος Καρασίμος
Βασιλική Κιμισκίδου
Βικτώρια Κοεμτζοπούλου
Ειρήνη Κόντα
Μαρία Μαρτζούκου
Δημήτρης Μιχελιουδάκης
Αφροδίτη Μπάκα
Θεοφανούλα Μπαλίτα
Γιώργος Μπότσας
Αθηνά Ναχοπούλου

Σουζάνα Παντελιάδου
Δέσποινα Παπαδοπούλου
Χρυσούλα Παπαδοπούλου
Βιργινία Πολίτη
Ανθούλα Ρεβυθιάδου
Μαρία Σουκαλοπούλου
Αντώνιος Σπάθης
Αλέξανδρος Τάντος
Αφροδίτη Τέλη
Ευαγγελία Φίγγου
Γεωργία Φωτιάδου

Επιστημονικά Υπεύθυνη: Δέσποινα Παπαδοπούλου, ΑΠΘ

Συντονιστική

Γε

Μέλη ΔΕΠ και
ΕΔΙΠ του ΑΠΘ

Σοφία

Βασίλη

Παναγιώτα

Χρυσάνθη

Γερακινή

Κυριακή

Χρυσή-Ελέ

Ελευθερία

Αναστασία

Αγγελική

Ερμοφίλη Καλαμακίδου

Αθανάσιος Καρασίμος

Βασιλική Κιμισκίδου

Βασιλική Κοεμτζοπούλου

Βασιλική Κουκούλου

Βασιλική Κουδάκης

Βασιλική Κουλά

Βασιλική Κουλού

ΣΕΠ,
Συντονιστές/ριες
Εκπαιδευτικού
Έργου

Σουζάνα Παντελιάδου

Δέσποινα Παπαδοπούλου

Χρυσούλα Παπαδοπούλου

Βιργινία Πολίτη

Ανθούλα Ρεβυθιάδου

Μαρία Σουκαλοπούλου

Αντώνιος Σπάθης

Αλέξανδρος Τάντος

Αφροδίτη Τέλη

Ευαγγελία Φίγγου

Γεωργία Φωτιάδου

Επιστημονικά Υπεύθυνη: Δέσποινα Παπαδοπούλου, ΑΠΘ

Συντονιστική

Γε

Μέλη ΔΕΠ και
ΕΔΙΠ του ΑΠΘ

Νέοι/ες
ερευνητές/ριες,
εκπαιδευτικοί με
ερευνητική
δραστηριότητα

ΣΕΠ,
Συντονιστές/ριες
Εκπαιδευτικού
Έργου

Σοφ

Βασίλη

Παναγιώτα

Χρυσάνθη

Γερακινή

Κυριακή

Χρυσή-Ελέ

Ελευθερία

Αναστασία

Αγγελική

Έρμ

Αθανά

Βασιλική

Βασιλική

Βασιλική

Βασιλική

Βασιλική

Βασιλική

Βασιλική

Βασιλική

Βασιλική

Βασιλική

Ερμ

Αθανά

Βασιλική

Βασιλική

Βασιλική

Βασιλική

Βασιλική

Βασιλική

Βασιλική

Βασιλική

Βασιλική

Βασιλική

Ερμ

Αθανά

Βασιλική

Βασιλική

Βασιλική

Βασιλική

Βασιλική

Βασιλική

Βασιλική

Βασιλική

Βασιλική

Βασιλική

Ερμ

Αθανά

Βασιλική

Βασιλική

Βασιλική

Βασιλική

Βασιλική

Βασιλική

Βασιλική

Βασιλική

Βασιλική

Βασιλική

Ινστιτούτο Εσπεριδωτικών Τεχνικών Υπομηχανών Παιδών και Οργανισμών

- Ανθούλα Ρεβυθιάδου
- Μαρία Σουκαλοπούλου
- Αντώνιος Σπάθης
- Αλέξανδρος Τάντος
- Αφροδίτη Τέλη
- Ευαγγελία Φίγγου
- Γεωργία Φωτιάδου

Δομή παρουσίασης

«Εκπαίδευση για την
Ένταξη» - ΑΠΘ
Χαρακτηριστικά
προγράμματος

«Εκπαίδευση για την
Ένταξη» - ΑΠΘ
Θεματικές ενότητες

«Εκπαίδευση για την Ένταξη» -

ΑΠΘ

Χαρακτηριστικά
προγράμματος

Σύνδεση με:

σύγχρονα
ερευνητικά
πορίσματα

The diagram consists of two orange arrows pointing towards each other, meeting at a central point. The left arrow points right and contains the text 'σύγχρονα ερευνητικά πορίσματα'. The right arrow points left and contains the text 'σύγχρονα εκπαιδευτικά εργαλεία'. The two arrows are connected at their inner ends, forming a shape similar to a ribbon or a bridge.

σύγχρονα
εκπαιδευτικά
εργαλεία

Πρόγραμμα Ταχύρρυθμης Μάθησης (Accelerated Learning Program, ALP)

Οι φυσικοί αριθμοί

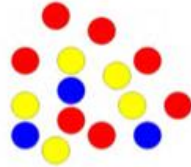
1. Εισαγωγή

Δραστηριότητα 1.1

Στη διπλανή εικόνα βλέπετε κύκλους με χρώματα.

Βρείτε και γράψτε:

- Πόσοι είναι οι κόκκινοι κύκλοι; .....
- Πόσοι είναι οι κίτρινοι κύκλοι; .....
- Πόσοι είναι οι μπλε κύκλοι; .....
- Πόσοι είναι οι πράσινοι κύκλοι; ..... (η ερώτηση δεν είναι λάθος)
- Πόσοι είναι οι μπλε και οι κίτρινοι μαζί; .....
- Πόσοι πιο πολλοί είναι οι κίτρινοι από τους μπλε κύκλους; .....
- Πόσοι πιο λίγοι είναι οι κίτρινοι από τους κόκκινους; .....

مفاهيم الهندسة الأساسية

الوحدة ب 1

الفصل A – مفاهيم هندسية أساسية

1 A – المستقيم

النقطة: تقاطع سطرين ، أثر قلمنا على قطعة من الورق ، نقطة ، يعطينا صورة للنقطة

النقطة ليس لها طول ولا عرض

في الهندسة نطلق أحيانًا أسماء على النقاط. دائمًا ما يكون اسم النقطة حرفًا كبيرًا ، على سبيل المثال أ ، ب ، ج ، إلخ ،

أقصر طريق بين نقطتين على سبيل المثال ال A و B هو قسم مستقيم (خط ممتد ذو طرفين A و B).
نحتاج إلى مسطرة (الصورة) لتصميمه يأخذ يأخذ المقطع الخطي اسمه من حوافه ، نقول "المقطع BA".

لا يهم ترتيب الحروف القطعة المستقيمة BA هي نفسها AB

القطعة المستقيمة لها طول فقط وليس لها عرض

المستقيم

LearnIn

Κεφάλαιο δεύτερο: Καλωσορίζοντας τους μαθητές πίσω στο σχολείο σε καιρούς αβεβαιότητας

[Δείτε εδώ το δεύτερο κεφάλαιο](#)

Κεφάλαιο τρίτο: Σχεδιάζοντας εξατομικευμένες διαδρομές μάθησης

[Δείτε εδώ το τρίτο κεφάλαιο](#)

Akelius

unicef για κάθε παιδί

Ελλάδα

Αρχική > Ιστορ

☰ Akelius

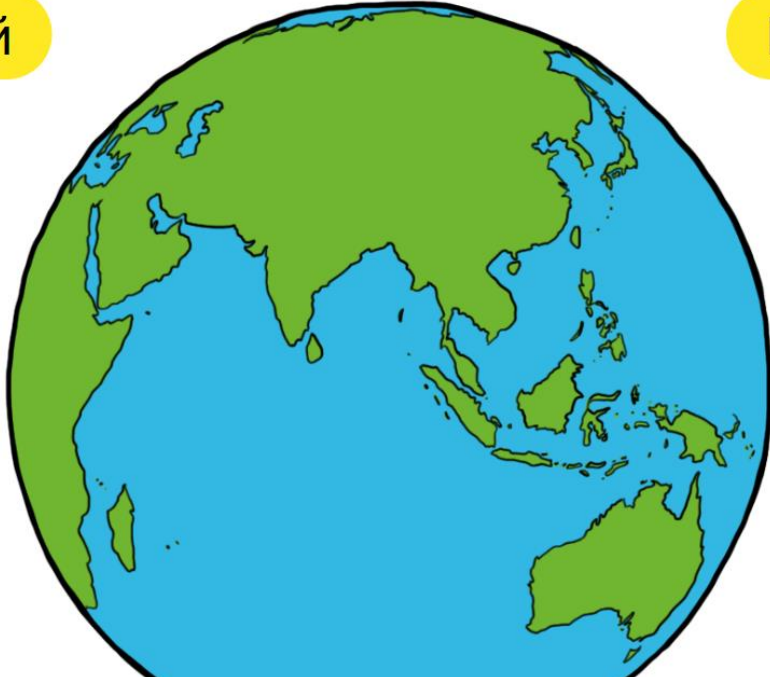
γλώσσα

русский Deutsch

ελληνικά English

svenska español

polski français

την ορατική εντύπωση στο νέο σχολικό περιβάλλον.

Βιβλιοθήκη

ΕΙ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ υλικό για ενηλίκους

Language of origin materials

[Home](#) / [Language of origin materials](#)

العربية

درسی

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ - REFUGEE EDUCATION

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Επιμορφωτικές Δράσεις για την υποστήριξη της εκπαίδευσης παιδιών προσφύγων - Εκπαιδευτικό Υλικό

- Οδηγός Εκπαιδευτικού Α' Τόμος - Προσχολική
- Οδηγός Εκπαιδευτικού Β' Τόμος - Δημοτικό
- Οδηγός Εκπαιδευτικού Γ' Τόμος - Γυμνάσιο
- Οδηγός Προτάσεις Γλώσσα ΦΕ
- Πρακτικά Ημερίδας - Αποτελέσματα

Δ.Υ.Ε.Π.

Πρωτοβάθμια εκπαίδευση
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση
Θεσμικό πλαίσιο

Not secure | diapolis.auth.gr

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Ταυτότητα της πράξης

Πίσω

Δράσεις Πράξης

- Τάξεις Υποδοχής
- Ελληνομάθεια
- Διαπολιτισμική Επικοινωνία
- Επιμόρφωση

Εμφάνιση
Πρόγραμ
ΕΠΙΣΤΗ
περιβά
ΔΙΕΘΝ

Not secure | diapolis.auth.gr/activities/main/activities/search

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Βάση Γλωσσικών Δραστηριοτήτων για την Τάξη Υποδοχής

Αρχική | Υποβολή δραστηριότητας | Οι δραστηριότητες μου | Διαχείριση δραστηριοτήτων | Λίστα δραστηριοτήτων | Αναζήτηση δραστηριότητας

Στοιχεία χρήστη

Καλώς ήλθετε,
Δέσποινα Παπαδοπούλου

Είσαι συνδεδεμένος ως:
Επιμορφωτής

Αποσύνδεση

Μενού

- ▶ Αρχική
- ▶ Υποβολή δραστηριότητας
- ▶ Οι δραστηριότητες μου
- ▶ Διαχείριση δραστηριοτήτων
- ▶ Λίστα δραστηριοτήτων
- ▶ Αναζήτηση δραστηριότητας

Αναζήτηση δραστηριότητας

Κριτήρια αναζήτησης:

Επίπεδο γλωσσομάθειας:

Βαθμίδα εκπαίδευσης:

Λέξεις κλειδιά:

Σχολική τάξη:

Αναζήτηση

Όλες οι δραστηριότητες:

Εμφάνιση δραστηριοτήτων

Τίτλος	Περίληψη	Δημοσιεύτηκε	Αναρτήθηκε από	Ενέργειες
" Η διδασκαλία του Ενεστώτα Ενεονητικής Φωνής"	Κατά τη διαδικασία κατανόησης	15/05/2013	Ουρανία Μήλιου	Περισσότερα

Διάπολις Ο Πολύγλωσσος Νους (MultiMind),
Λαμβάνουσες Όψεις στην Κατάκτηση της Γ2 (ΛΟΚΓ2), TEAM

EVENTS

27 - 29 June 2022

Final MultiMind conference

The final conference will take place from 27-29 June 2022 in a hybrid format in Konstanz.

8 March 2022

MultiMind Policy Report on Multilingualism and DLD/DD Launch Event

8.3.2022

12.00-12.30 CET: in English
12.30-13.00 CET: in German/auf Deutsch
13.00-13.30 CET: in Italian/in italiano

ABOUT THE EVENT

EN: Short presentation of the policy report followed by a discussion.
DE: Kurze Präsentation des Policy Reports mit anschließender Diskussion.
IT: Breve presentazione del Policy Report seguita da una discussione.

ZOOM LINK

Join Zoom Meeting
Meeting ID: 987 5503 9037
Passcode: 313986

POLICY REPORT

www.multilingualmind.eu/policy-reports

MultiMind Policy Report on Multilingualism and DLD/DD - Launch Event

Short presentation of the policy report followed by a discussion.

Nov 2021 - Feb 2022

The Multilingual Mind: Lecture series on multilingualism across disciplines

The Multilingual Mind: lecture series on multilingualism across disciplines

Join our lecture series every Tuesday (17.00-18.30) that will start in November and will run until February 2022.

The Multilingual Mind

WP6: MULTILINGUALISM IN MIGRATION AND MULTILINGUALISM SETTINGS

ESR14 Project

Grammatical & lexical de

Lead beneficiary: Aristot

Main supervisor: D. Papa

Background:

The aim of this project is

L2 development and gui

shows that some educat

unclear whether this ap

Objectives:

- Explore the migrant children's grammatical and vocabulary knowledge in their L2, through the use of standardized tests.
- Employ a series of educational techniques by means of implicit pedagogical tasks and processing instruction, as well as explicit language teaching, aiming at improving and accelerating bilingual children's grammatical and lexical performance in the L2.

Προφίλ μαθητριών/μαθητών

✓ Επίπεδο ελληνομάθειας

✓ (Δι)Γραμματισμός, Πρακτικές (δι)γραμματισμού

✓ Γλωσσικές δεξιότητες (αφηγηματική ικανότητα, μορφοσύνταξη, λεξιλόγιο κ.ά.)

✓ Γνωστικές δεξιότητες

Γλωσσοδιδακτικές παρεμβάσεις λεξιλογίου & γραμματικής

Στάσεις εκπαιδευτικών απέναντι στην πολυγλωσσία

04 How to support language and literacy development in heritage majority and foreign language classrooms?

Comment soutenir le développement de la langue et de l'alphabétisation dans les classes de langues patrimoniales, majoritaires et étrangères

Come supportare lo sviluppo del linguaggio e dell'alfabetizzazione nella lingua d'origine, maggioritaria e straniera

Πώς υποστηρίζεται η ανάπτυξη της γλώσσας και του γραμματισμού στη διδασκαλία γλωσσών πολιτισμικής κληρονομιάς, γλωσσών της πλειοψηφίας και ξένων γλωσσών (**coming soon**)

The Mul

Myths and facts about multilingualism

Introduction

Language is what makes us human. It enables us to think, plan, and communicate. Languages across the world are windows to different ways of thinking, planning and communicating; windows to different cultures and perspectives on the world. Importantly, languages are resources that enable children and adults to learn through sharing the vast amount of knowledge humans have accumulated, but also to develop new knowledge, allowing us to better understand the world and ideally make it a better place.

Language and cultural diversity is the product of the heterogeneity of the people living together, shaped by the long history of human migrations. Despite this long history, there are still many myths and misinformation about multilingualism that sometimes set barriers to the range of benefits that it can actually bring to our societies. This book aims at dispelling some of the common myths about multilingualism by bringing research evidence and facts from the EU funded project 'The Multilingual Mind' (MultiMind), a 4-year project that conducted research on multilingualism whilst training a new generation of researchers in world-leading labs using cutting-edge methodologies. MultiMind was an international project, bringing together researchers from 14 different countries in Europe and beyond. The research teams brought expertise from the disciplines of linguistics, psychology, neuroscience, education, and speech and language therapy, and applied them within the education and health sectors to investigate the influence of multilingualism on language learning, cognition, creativity and decision making, on brain function and structure, and its role as a reserve in atypical populations. Understanding the benefits and challenges of being multilingual is of prime importance for the future construction of shared and successful cultural, educational, and health settings across Europe and beyond.

Book series title: **Myths and facts about multilingualism**

Part 1: Myths on multilingual minds

Chapter 1: 'Verbal salad' is good for you: demystifying mixing of two languages
Michal Korenar, Jeanine Treffers-Daller & Christos Pliatsikas

Chapter 2: Is it only about language? Implications of multilingualism in other domains
Sofia Castro & Zofia Wodniecka

Chapter 3: Language and music: are they so different? Preliminary insight from research on multilingualism
György, D., Saddy, D., Sorace, A. & Franck, J.

Part 2: Myths on language learning and the brain

Chapter 4: The brain continues to change beyond childhood and adolescence
Jia'en Yee, Ngee Thai Yap & Christos Pliatsikas

Chapter 5: It's never too late! Brain evidence to challenge the Critical Period Hypothesis
Sergio Miguel Pereira Soares, Tanja Kupisch & Jason Rothman

Chapter 6: Can we learn a new language as adults? Absolutely!
Sarah Von Grebmer Zu Wolfethum, Leticia Pablos-Robles, Niels O. Schiller

Part 3: Myths on multilingualism and language acquisition

Chapter 7: "I hear, I hear, with my little ear": Multilingual and monolingual children perceive speech sounds differently
Theresa Bloder, Tanja Rinker, & Valerie Shafer

Chapter 8: Bilingual and monolingual vocabulary size comparison: Do they know the same number of words?
Daniela S. Avila-Varela, Gonzalo Garcia-Castro & Nuria Sebastian-Galles

Chapter 9: When learning two languages from birth is not confusing
Grazia Di Pisa & Theodoros Marinis

Part 4: Myths on multilingualism and education

Chapter 10: Fostering multilingualism to support children's school success
Jasmijn E. Bosch & Francesca Foppolo

Chapter 11: A Vademecum on Multilingual Pedagogy for Sceptical Teachers
Solange Ariel Andrea Santarelli & Federico Faloppa

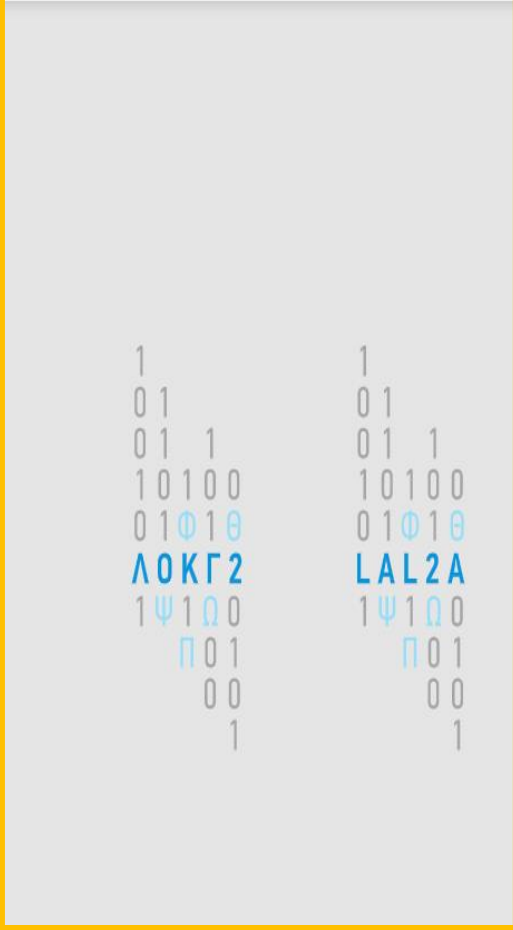
Chapter 12: Is the use of the native language problematic in second/foreign language teaching?
Konstantina Olicumtsevit, Julie Franck & Despina Papadopoulou

Part 5: Myths on multilingualism and clinical populations

Chapter 13: When less is not more – multilingualism as a resource, not a burden for children with Developmental Language Disorders
Maren Eikerling & Maria Luisa Lorusso

Chapter 14: Don't fall for it! multilingualism is not a risk factor for dyslexia
Juhayna Taha & Maria Teresa Guast

Chapter 15: Popular Myths related to people doing therapy in a foreign language context
Isabel Ortigosa Beltrán & Azucena García Palacios

Greek Learner Corpus Gateway

- About GLC
- GLC v.1
- GLC v.2

ARISTOTLE UNIVERSITY OF THESSALONIKI

H.F.R.I. Hellenic Foundation for Research & Innovation

The Greek Learner Corpus (GLC) is the largest freely online available learner corpus of L2-Greek that consists of GLCI and GLCII. It currently contains ~462000 words and consists of more than 1600 written essays and spoken productions.

The first version of GLC, GLCI v.1, is a collection of written productions based on the language proficiency assessment tests 'Let's speak Greek I, II, III', taken by underage students of Greek in 'Reception Classes' of Greek schools from 2010 to 2014. GLC v.1 has been compiled at the Aristotle University of Thessaloniki, under the supervision of Alexandros Tantos (Assistant Professor) and Despina Papadopoulou (Professor). The second tab on the left of the page offers an interface to the GLC v.1 dataset. This dataset is also accessible through the greek chapter of CLARIN, CLARIN el here. You can find more information about the dataset, the tool used for the annotation, UAM Corpus Tool. To download UAM Corpus Tool version 3, follow the link: <http://corpustool.com/download.html>.

GLCI v.2, the third tab on the left of the page, that is currently under development, includes both written and spoken learner productions in the context of the language learning classroom. Students from a number of institutes in Greece and abroad have been participating in the compilation of GLCI v.2. These institutes are the School of Modern Greek Language of Aristotle University of Thessaloniki (SMGL), the department of Greek Language Tuition to women immigrants and refugees at Lyceum Club of Greek Women (Athens), the private language school Peek at Greek (Thessaloniki), the Sismanoglio Foundation in Istanbul and the departments of the Hellenic Foundation of Culture in Belgrade, Odessa, Florence and Alexandria organised.

TEACHER EDUCATION ABOUT MULTILINGUALISM:
Informing and supporting pre-service and in-service teachers about bi- and multilingualism.

Teacher Education About Multilingualism - TEAM

@TEAMMultilingual 130 εγγραφμένοι 88 βίντεο

ALL ABOUT MULTILINGUALISM! >

team.amu.edu.pl και 2 ακόμη σύνδεσμοι

Εγγραφείτε

ΑΡΧΙΚΗ

ΒΙΝΤΕΟ

PLAYLISTS

ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

ΚΑΝΑΛΙΑ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Playlist του καναλιού

Ταξινόμηση κατά

12 βίντεο

Introduction: Key things about multilingualism in education

Προβολή πλήρους playlist

21 βίντεο

Module 4: Strategies in and approaches to multilingual...

Προβολή πλήρους playlist

19 βίντεο

Module 3: Social and cultural aspects

Προβολή πλήρους playlist

11 βίντεο

Module 2: Neurocognitive processes in bilinguals and...

Προβολή πλήρους playlist

32 βίντεο

Module 1: Linguistic approaches to multilingualism

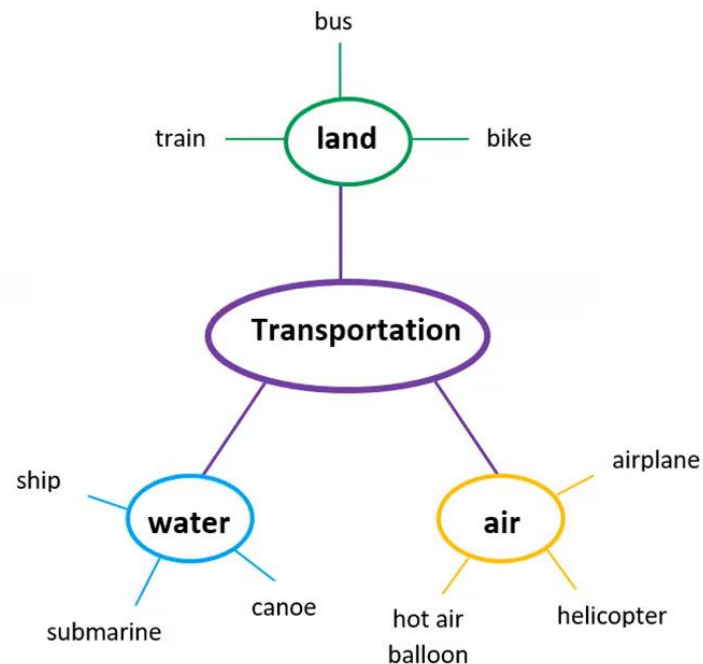
Προβολή πλήρους playlist

Διάπολις, Ο Πολύγλωσσος Νους (MultiMind),
Λανθάνουσες Όψεις στην Κατάκτηση της Γ2 (ΛΟΚΓ2), **TEAM**

L2 vocabulary teaching

Use of semantic maps¹

Use of games²

<https://www.freepik.com>

[Unsplash](#)

^{1&2}Ekiaka-Nzai & Reyna, 2014

Μεθοδολογία Υλοποίησης

Εξ αποστάσεως (σύγχρονη
και ασύγχρονη διδασκαλία)

Διά ζώσης συναντήσεις

Βιωματικά εργαστήρια,
συμμετοχικές και
συνεργατικές δραστηριότητες

«Εκπαίδευση για την Ένταξη» - ΑΠΘ
Θεματικές Ενότητες

Εκπαίδευση για την ένταξη, ΑΠΘ: Επιμορφωτικές ενότητες

ΕΝΟΤΗΤΑ 1:
ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΚΑΙ
ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ:
ΝΟΜΙΚΟ
ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΚΑΙ
ΘΕΣΜΙΚΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΠΛΑΙΣΙΟ

ΕΝΟΤΗΤΑ 2:
ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ
ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ
ΕΝΤΑΞΗΣ
ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΚΑΙ
ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

ΕΝΟΤΗΤΑ 3:
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ
ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΣΤΗ
ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΕΝΟΤΗΤΑ 4:
ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΝΤΑΣ
ΓΛΩΣΣΙΚΗ
ΕΝΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ

ΕΝΟΤΗΤΑ 5:
ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΝΤΑΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ
ΕΝΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ

ΕΝΟΤΗΤΑ 6: Η
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΩΣ
ΔΕΥΤΕΡΗ/ΞΕΝΗ
ΓΛΩΣΣΑ:
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ
ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ
ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ 7:
ΓΛΩΣΣΙΚΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ
ΝΕΕΣ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ

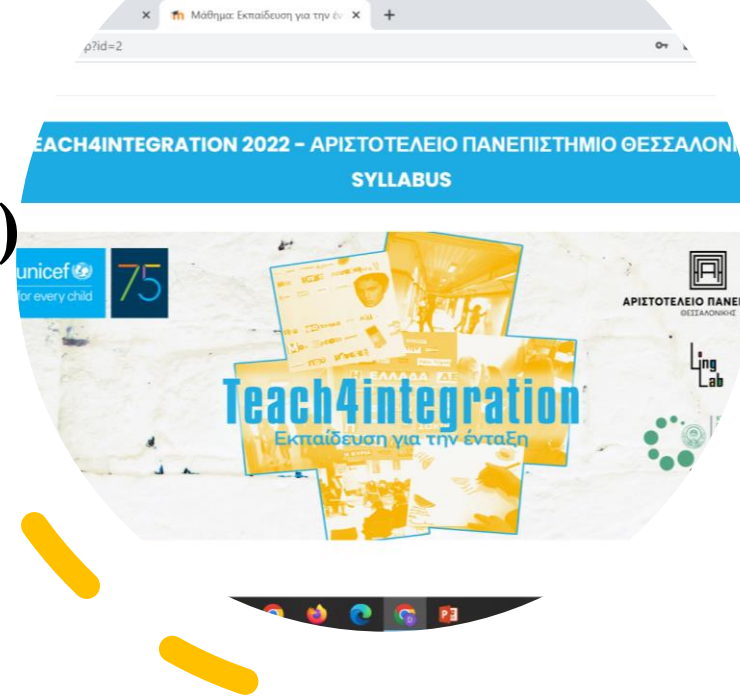

ΕΝΟΤΗΤΑ 8:
ΔΙΓΛΩΣΣΙΑ ΚΑΙ
ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Συνολικά:

- 418 ώρες επιμόρφωσης (9 μήνες)
  - 17 ECTS

- ✓ 90 ώρες σύγχρονης επιμόρφωσης
  - 45 ώρες δια ζώσης
  - 45 ώρες online
- ✓ 176 ώρες ασύγχρονης επιμόρφωσης
- ✓ 152 ώρες ατομικής μελέτης και εκπόνησης εργασιών

ΕΝΟΤΗΤΑ 1

ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1.1 Νομικό καθεστώς των προσφύγων και μεταναστών στην Ελλάδα. Οριακές και γκρίζες ζώνες των δικαιωμάτων

A. Σπάθης

δίκαιο, νομολογία,
πράξεις διεθνών
οργανισμών και θεωρία
για την προστασία των
προσφύγων

Βασικά δικαιώματα αιτούντων άσυλο

- Προστασία από την απέλαση/επαναπροώθηση
- Συνέντευξη
- Ενημέρωση για τα δικαιώματα και τη διαδικασία
- Χορήγηση εγγράφου ταυτότητας
- Πρόσβαση σε κατάλληλο διερμηνέα + σε συνήγορο + δωρεάν νομική συνδρομή
- Πρόσβαση στην Ύπατη Αρμοστεία ή/και σε συνεργαζόμενους φορείς
- Κοινοποίηση σε γλώσσα που κατανοεί
- Παραπομπή σε δομές φιλοξενίας και σε άλλες υπηρεσίες κοινωνικής αρωγής

1.2 Ελληνική Νομοθεσία για την εισαγωγή πολιτών τρίτων χωρών στο εκπαιδευτικό σύστημα και ο ρόλος των ΣΕΠ

Βικτώρια Κοεμτζοπούλου, ΣΕΠ

νομοθεσία για
εγγραφή/φοίτηση
στο σχολείο,
ρόλος των ΣΕΠ

Ισχύουσα νομοθεσία για εκπαίδευση **ΑΝΗΛΙΚΩΝ**
προσφύγων και μεταναστών

Εκπαίδευση
Προσφύγων

ΕΝΟΤΗΤΑ 2

ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

Ομάδα επιμορφωτριών: Μπάκα Α., Φίγγου Ε., Δούμου Κ., & Ζησάκου Α.

2 Ψυχοκοινωνικές διαστάσεις της ένταξης μεταναστών και προσφύγων

Α. Μπάκα, Ε. Φίγγου, Κ. Δούμου, Α. Ζησάκου

Στάσεις και πρακτικές της κυρίαρχης ομάδας (εμπειρικά δεδομένα)

+Ένα περιστατικό που θυμάμαι που μου είχε πει ο παππούς μου, λέει τη δεύτερη φορά που ήταν να πληρωθείς ας πούμε το αφεντικό του έφερε ρούχα αντί για λεφτά. Και λέει εγώ ρούχα έχω λεφτά θέλω»

+(Βασίλης, 26 ετών, μετανάστης β' γενιάς από την Αλβανία)

+(Figgou et al, 2019)

ΕΝΟΤΗΤΑ 3

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΣΤΗ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

3.1 Ενισχύοντας το κλίμα αποδοχής στο σχολείο: Ερευνητικές και αναστοχαστικές προσεγγίσεις

Σ. Αυγητίδου, ΑΠΘ

διαμόρφωση
συμπεριληπτικής
πολιτικής στο
σχολείο

διαπολιτισμική
εκπαίδευση

Μπαίνω στη θέση του άλλου:

Πώς μπαίνεις σε ένα νέο χώρο που δε γνωρίζεις κανέναν και κανείς δε σε ξέρει, δε γνωρίζει κανείς τη γλώσσα σου και εσύ και οι γονείς σου τη δική τους;

Πώς σου φαίνεται να έχεις τραυματικές εμπειρίες ξεριζωμού και βίαιης μετακίνησης και να είσαι σε μια χώρα όπου το παρόν και το μέλλον σου είναι αβέβαιο;

Πώς σου φαίνεται όταν ακούς για 15 λεπτά μία ξένη γλώσσα από κάποιον που σου απευθύνεται χωρίς να μπορείς να καταλάβεις;

Πώς σου φαίνεται να μην έχεις προηγούμενη σχολική εμπειρία ενώ είσαι ένα παιδί σχολικής ηλικίας και πρώτη φορά φοιτάς σε ένα σχολείο;

Πώς σου φαίνεται να είσαι γονιός και να μην έχεις καμία ενημέρωση για το πότε ξεκινά και τελειώνει μια σχολική μέρα, ποιο είναι το πρόγραμμα του σχολείου και καμία διαβεβαίωση για το πώς θα γίνει δεκτό το παιδί σου στο σχολείο;

3.2 Διαφοροποιημένη διδασκαλία και μάθηση: Θεωρητικό πλαίσιο και εκπαιδευτικές πρακτικές

Γ. Μπότσας, Α. Τέλη

Περιεχόμενο προς διαφοροποίηση

Είναι οτιδήποτε διδάσκεται στην τάξη:

- το γνωστικό αντικείμενο,
- μια θεματική ενότητα, μια δραστηριότητα,
- έννοιες, γνώσεις, αξίες, δεξιότητες, κείμενα, κ.α.,
- ❖ Διαμορφώνω τους στόχους και εισάγω το περιεχόμενο διδασκαλίας με ποικίλους τρόπους, ώστε να είναι **προσβάσιμο και κατανοητό** από όλους τους μαθητές και επιπλέον να διασφαλίζει την **ενεργό συμμετοχή** τους μέσα στην τάξη.
- ❖ Ένας εκπαιδευτικός μπορεί να διαφοροποιήσει το περιεχόμενο της διδασκαλίας του επιλέγοντας:
  - να εμβαθύνει περισσότερο σε ένα θέμα
  - ή να εμμείνει περισσότερο σε κάποιο στόχο, ανάλογα πάντα με τα ενδιαφέροντα και τις εμπειρίες των μαθητών του

προσαρμογή της διδασκαλίας στις ιδιαιτερότητες και τις μαθησιακές ανάγκες όλων των μαθητ(ρι)ών

ΕΝΟΤΗΤΑ 4

ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΝΤΑΣ ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΕΝΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ

4.1 Πολυγλωσσία: Βασικές έννοιες και αρχές

Δ. Παπαδοπούλου, ΑΠΘ

Τύποι διγλωσσίας

- ✓ **Αμφιδύναμη διγλωσσία:** ένα δίγλωσσο άτομο έχει παρόμοια γλωσσική ικανότητα και στις δύο γλώσσες
- ✓ **Κυρίαρχη διγλωσσία:** η μία από τις δύο γλώσσες κυριαρχεί έναντι της άλλης (σε κάποια ή και σε όλα τα επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης)

→ Η δι/πολυγλωσσία είναι δυναμική κατάσταση.

Βλ. και Baker, 2001· Bialystok, 2018· Dosi & Papadopoulou, 2020· Σκούρτου & Καζούλλη, 2015

Μορφές
διγλωσσίας/πολυγλωσσίας

Παράγοντες που
επηρεάζουν τη
δί/πολύγλωσση ανάπτυξη

4.2 Γλωσσικό υπόβαθρο μαθητριών με μεταναστευτική και προσφυγική βιογραφία

Δ. Μιχελιουδάκης, Χρ. Παπαδοπούλου, ΑΠΘ

Arabic

Persian

Kurdish

Ποικιλίες των κουρδικών

Κουρμαντζί

Βόρεια ποικιλία

ΝΑ Τουρκία,
Β. Ιράν,
Β. Ιράκ,
Β. Συρία
Καύκασος

Σορανί

Κεντρική ποικιλία

Ν. Κουρδιστάν = Β. Ιράκ
3 περιφέρειες του Δ. Ιράν

Νότιες

35 μικρότερες ποικιλίες

Α. Ιράκ, Δ. Ιράν

→ Στην ίδια υπο-οικογένεια ΒΔ Ιρανικών/Κουρδικών: Ζαζακι & Γκορανι

4.2 Γλωσσικό υπόβαθρο μαθητ(ρι)ών με μεταναστευτική και προσφυγική βιογραφία

Δ. Μιχελιουδάκης, Χρ. Παπαδοπούλου, ΑΠΘ

αραβικά:

كتبت منى رسالته.

katabat mona risalatan

έγραψε Μόνα γράμμα

Η Μόνα έγραψε ένα γράμμα.

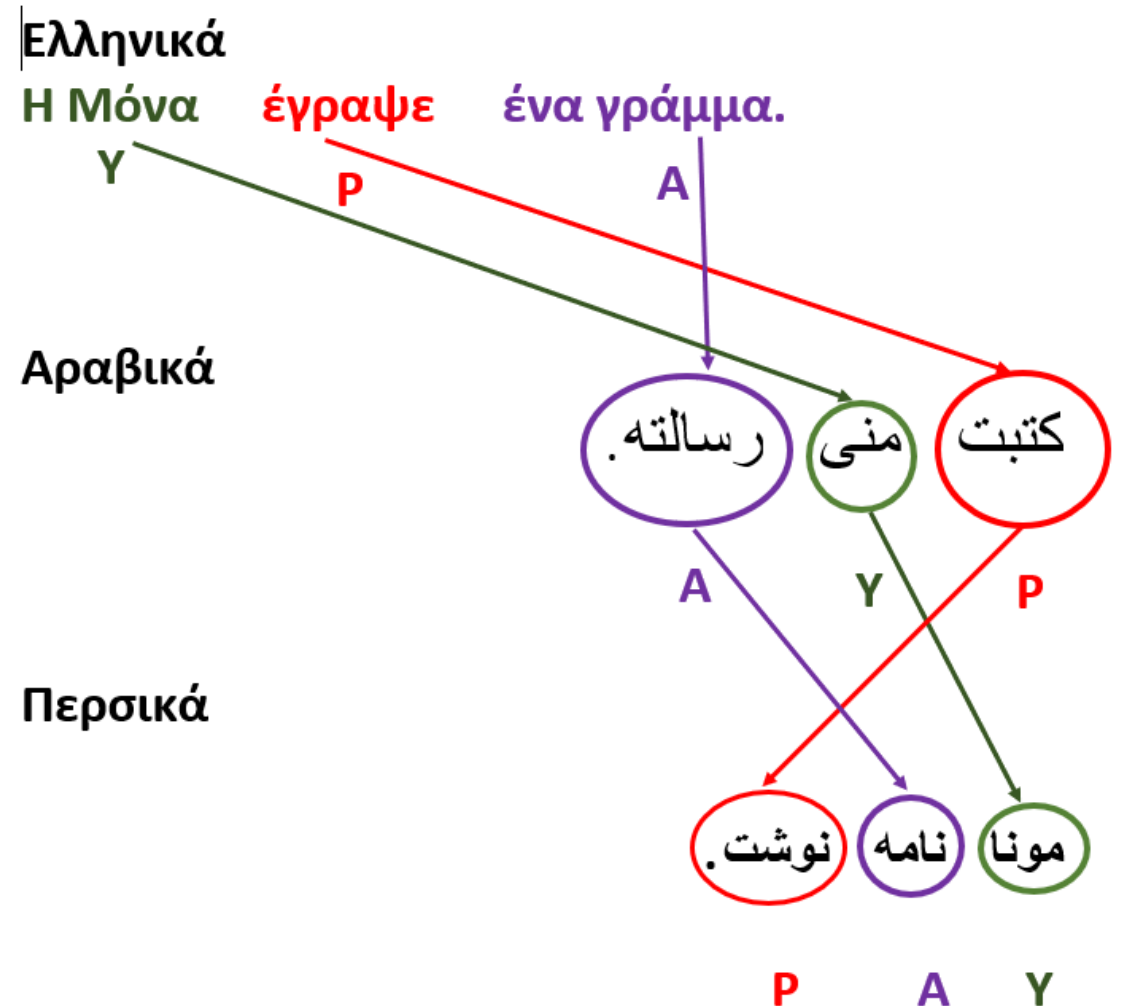
περσικά:

مونا نامه نوشت.

mona naame nevesht

Μόνα γράμμα έγραψε

Η Μόνα έγραψε ένα γράμμα.

4.2 Γλωσσικό υπόβαθρο μαθητριών με μεταναστευτική και προσφυγική βιογραφία

Δ. Μιχελιουδάκης, Χρ. Παπαδοπούλου, ΑΠΘ

...Μια φορά ήταν **μία** σκύλος και **μία** ποντί και το σκύλος που το σέλει να παίξει με ποντί και τρέχει και για να πάρει το ποντί και **μία** αγόρι είδε το σκύλος...

Δίγλωσσο κορίτσι (νταρί, φαρσί & ελληνικά), ηλικίας 12 ετών

4.2 Γλωσσικό υπόβαθρο μαθητ(ρι)ών με μεταναστευτική και προσφυγική βιογραφία

Δ. Μιχελιουδάκης, Χρ. Παπαδοπούλου, ΑΠΘ

Τι σας
δυσκολεύει/δυσκόλεψε
στην εκμάθηση της
ελληνικής;

4.3 Πολυγλωσσική προσέγγιση στη διδασκαλία

Γ. Γάτση, Γ. Δούκα, Α. Ναχοπούλου, Δ. Παπαδοπούλου

ΑΡΑΒΙΚΑ

batiax   karaz   faraula   tarabeza¹

1. μπατίρης	1. καρέκλα	1. φράουλα	1. ταράτσα
2. καρπούζι	2. γκαράζ	2. φαραώ	2. τραπέζι
3. πατίνι	3. κεράσι	3. φάρος	3. τραμπάλα

¹Αιγυπτιακά αραβικά

Νηπιαγωγείο

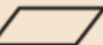

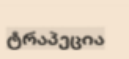

4.3 Πολυγλωσσική προσέγγιση στη διδασκαλία

Γ. Γάτση, Γ. Δούκα, Α. Ναχοπούλου, Δ. Παπαδοπούλου

Π
Δημ

- Μάθημα: Γεωμετρία Α΄ Γυμνασίου
- Ενότητα: Β3.1 Τρίγωνα- Στοιχεία τριγώνου – Είδη τριγώνων

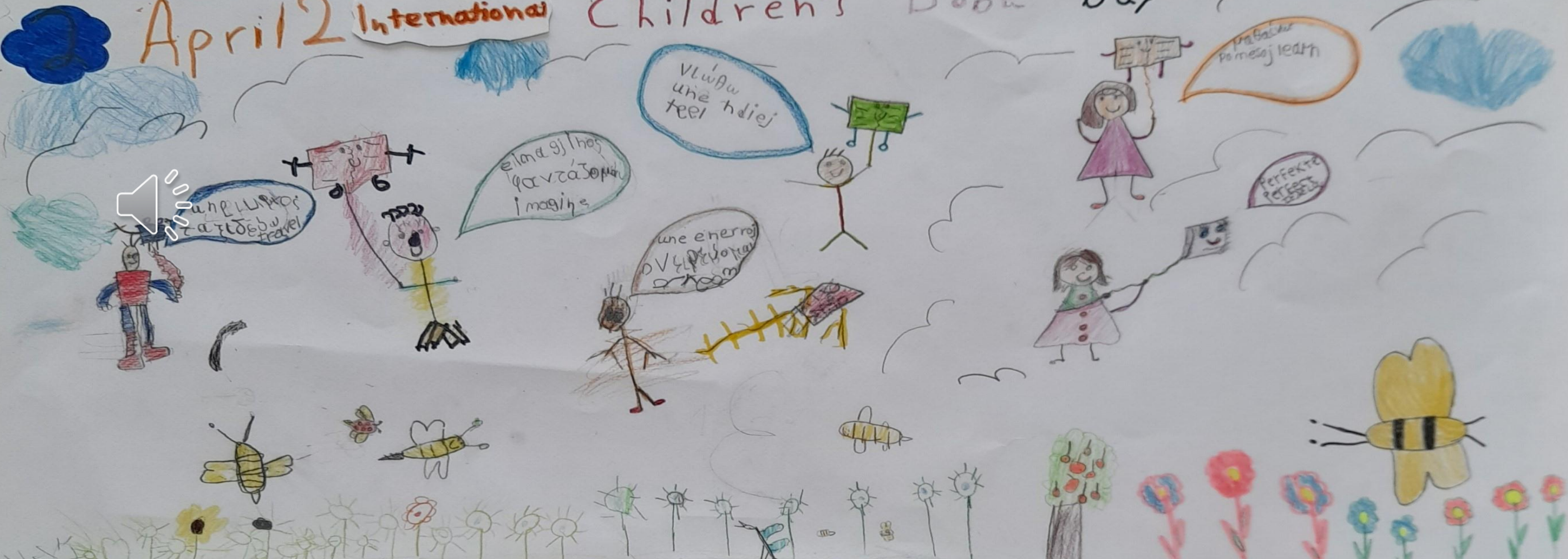
Γεωμετρικά Σχήματα Geometric Shapes	τρίγωνο triangle	სამკუთხედი Trekëndësh
გეომეტრიული ფორმები Forma gjeometrike	Τετράπλευρο Quadrilateral	ოთხკუთხედი katërkëndësh
 	პარალελόγραμμο parallelogram	ტრაპეცი trapez
 	პარალელოგრამი paralelogram	ტრაპეცია trapezium
 	 	

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΙΤΑΙΚΑ ΓΕΩΡΓΙΑΝΑ ΑΛΒΑΝΙΚΑ

2 Απριλίου Παγκόσμια Ημέρα Παιδικού Βιβλίου

2 Prilli Dita Botërore e Librit për Familje

April 2 International Children's Book Day

A' zafn
Klasa e parë
1 est clas

Α Δημοτικού

ΠΟΛΥΓΛΩΣΣΙΚΗ ΕΚΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ

ΜΙΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΗ ΠΟΛΥΓΛΩΣΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ, ΣΥΝΔΗΜΙΟΥΡΓΩΝΤΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗΣ.

Προτεινόμενα σχέδια μαθήματος από το Νηπιαγωγείο έως το Λύκειο

Επιστημονική επιμέλεια: ΠΙΩΤΑ ΓΑΤΣΗ

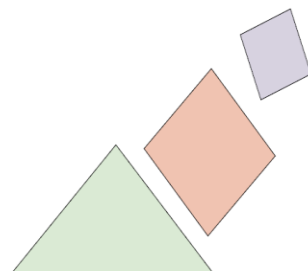
επιστημονική επιμέλεια
ΠΙΩΤΑ ΓΑΤΣΗ
ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ | 2021-2022
«Εκπαίδευση για την Ένταξη»

επιστημονικά υπεύθυνη
ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
γενική επιμέλεια
ΓΕΡΑΚΙΝΗ (ΝΙΝΑ) ΔΟΥΚΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή.....	7
Νηπιαγωγείο.....	9
Δημοτικό.....	000
Γυμνάσιο.....	000
Λύκειο.....	000
ΕΠΑΛ.....	000
Εφαρμογές μέσα από τα μάτια των εκπαιδευτών.....	000
Βιβλιογραφία.....	000

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

της Ανδρομάχης Ζαφειριάδου & της Αφροδίτης Ρωμανίδου

Ι. ΠΙΠΛΟΣ: Η κονκάρδα της φιλίας / σύμβολο του εργαστηρίου

Στόχοι

Με αυτήν τη δραστηριότητα αναμένεται οι μαθητές

- να συνειδητοποιήσουν τη μοναδικότητά τους αλλά και να εντοπίζουν τις ομοιότητες και διαφορές που υπάρχουν στην ομάδα και να τις σέβονται
- να κατανοήσουν την αξία της ομαδικής εργασίας και της από κοινού ανακάλυψης και να αναπτύξουν ικανότητες συνεργασίας
- να αναδειχτούν μέσα από την αλληλεπίδραση και την συνδιαλλαγή και να ενδυναμωθούν οι πολύγλωσσες ταυτότητές τους
- να εξοικειωθούν με πολυγλωσσικές γραφές

Μέσα και υλικά που απαιτούνται

- ✓ διάφορα χρωματιστά χαρτιά ή χαρτόνια
- ✓ ψαλίδια και κόλλες
- ✓ μαρκαδόροι
- ✓ πίνακας αναφοράς με τις λέξεις γραμμένες στις γλώσσες ενδιαφέροντος

Ενδεικτικός χρόνος: 2 διδακτικές ώρες

Προετοιμασία

► Καλό θα είναι η δραστηριότητα να μην αναπτυχθεί αποσπασματικά, αλλά ως μέρος μιας θεματικής ενότητας, στα πλαίσια της οποίας τα παιδιά θα έχουν τη

Σημειώσεις

Η δραστηριότητα που παρατίθεται πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια του προγράμματος των εργαστηρίων δεξιοτήτων για το νηπιαγωγείο, στην θεματική ενότητα «Ενδιαφέροναι και Ενεργώ/Ανθρώπινα Δικαιώματα και Συμπερίληψη». Οι δράσεις βασίστηκαν στην εκμάθηση μέσω της επίλυσης προβλήματος, την ανακαλυπτική, βιωματική μάθηση και στις εμπειρίες των παιδιών, στη συνεργασία και την αναστοχαστική σκέψη.

Στη θεματική ενότητα που αναπτύχθηκε, δόθηκε η δυνατότητα στα νήπια να παρουσιάσουν τον εαυτό τους στην ομάδα, να θέσουν ερωτήσεις στους συμμαθητές τους με στόχο τη βαθύτερη γνωριμία και επικοινωνία μεταξύ τους, να εντοπίσουν τις μεταξύ τους ομοιότητες και διαφορές, να συζητήσουν για όσα/όσους αγαπούν, θέλουν και έχουν ανάγκη.

Τα παιδιά εκφράστηκαν με πολλούς ξεχωριστούς και δημιουργικούς τρόπους, μέσα σε ένα πλαίσιο αλληλεπίδρασης και σεβασμού, όπου πάντα η γνώμη και η προσπάθεια καθενός ενδιαφέρει την ομάδα και συμβάλλει στην ενδυνάμωσή της.

Σύνδεση με την θεματική ενότητα «Ενδιαφέροναι και Ενεργώ/Ανθρώπινα Δικαιώματα και Συμπερίληψη» των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων για το Νηπιαγωγείο.

Θέση της δραστηριότητας: Στο τέλος της πρώτης ενότητας, αφού έχει δοθεί η δυνατότητα στους μαθητές να παρουσιάσουν τον εαυτό τους, να εντοπίσουν ομοιότητες και διαφορές στις ανάγκες, προτιμήσεις και ενδιαφέροντα.

4.4 Γλωσσική βιογραφία και πολυγλωσσική εκπαίδευση

Θ. Μπαλίτα, Ε. Καλαμακίδου, Β. Κιμισκίδου, ΑΠΘ

ΣΧΕΔΙΟ ΚΑΙ ΓΡΑΠΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ

4.4 Γλωσσική βιογραφία και πολυγλωσσική εκπαίδευση

Θ. Μπαλίτα, Ε. Καλαμακίδου, Β. Κιμισκίδου, ΑΠΘ

Η πολυγλωσσία απεικονίζεται με τη μορφή πολλαπλών ταυτόχρονων σκέψεων (απεικόνιση των σκέψεων)

ΕΝΟΤΗΤΑ 5

ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΝΤΑΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΝΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ

5.1 Πολιτιστικός & Θρησκευτικός Γραμματισμός

Α. Ζιάκα, ΑΠΘ

ανθρωπογεωγραφία
θρησκευτικός
πλουραλισμός
ετερότητα

5.2 Βιωματική και ψυχοδραματική προσέγγιση του πολιτισμικού υπόβαθρου των μαθητριών προσφύγων και μεταναστών

Β. Πολίτη, ΑΠΘ

ΕΝΟΤΗΤΑ 6

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΩΣ ΔΕΥΤΕΡΗ/ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ: ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

6.1 Διδασκαλία Φωνολογίας, Μορφοσύνταξης, Λεξιλογίου

Α. Ρεβυθιάδου, Ει. Κόντα, Γ. Φωτιάδου, Μ. Μαρτζούκου, Μ. Σουκαλοπούλου

Διδασκαλία βάσει γλωσσικής επεξεργασίας (Processing Instruction)

Η Κοκκινσκουφίτσα χθες ...   Η Κοκκινσκουφίτσα αύριο ...

ξάπλωσε στο κρεβάτι.

θα σαπουνίσει τα χέρια.

Ενίσχυση γλωσσικού εισαγόμενου (Textual enhancement)

Την προηγούμενη βδομάδα η Ανίτα πήγε με την Ντανιέλα σε ένα πάρτι. Η Ντανιέλα έκανε μαθήματα χορού και ήξερε να χορεύει. Η Ανίτα δεν ήξερε, αλλά θαύμασε όλους τους χορευτές. Έτσι αποφάσισε να ξεκινήσει και αυτή χορό. Θα διασκεδάσει πολύ με τον χορό και θα γνωρίσει πολλά καινούρια άτομα. Είναι τέλειος ο χορός.

Απάντησε στις ερωτήσεις

1. Η Ανίτα πήγε σε ένα πάρτι.	ΣΩΣΤΟ	ΛΑΘΟΣ
2. Η Ανίτα ήξερε να χορεύει πριν πάει στο πάρτι.	ΣΩΣΤΟ	ΛΑΘΟΣ
3. Ο χορός αρέσει πολύ στην Ανίτα.	ΣΩΣΤΟ	ΛΑΘΟΣ

6.1 Διδασκαλία Φωνολογίας, Μορφοσύνταξης, Λεξιλογίου

Α. Ρεβυθιάδου, Ει. Κόντα, Γ. Φωτιάδου, Μ. Μαρτζούκου, Μ. Σουκαλοπούλου

Υπόρρητες εστιασμένες διεκπεραιωτικές δραστηριότητες

- Ποια γραμματικά φαινόμενα εξετάζονται στην άσκηση αυτή;
- Πώς θα μπορούσε να μετατραπεί σε υπόρρητη εστιασμένη διεκπεραιωτική δραστηριότητα πληροφοριακού κενού;
- Η άσκηση προέρχεται από το πρόγραμμα μουσουλμανοπαίδων

<https://language.ntlab.gr/>

6.1 Διδασκαλία Φωνολογίας, Μορφοσύνταξης, Λεξιλογίου

Α. Ρεβυθιάδου, Ει. Κόντα, Γ. Φωτιάδου, Μ. Μαρτζούκου, Μ. Σουκαλοπούλου

78

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΥ

Άλλες παραδοσιακές, πιο απαιτητικές, στρατηγικές περιλαμβάνουν:

- την προσομοίωση πραγματικών καταστάσεων (παιχνίδια ρόλων)
→ οι μαθητές καλούνται να αυτοσχεδιάσουν και να χρησιμοποιήσουν τη γλώσσα, όπως θα τη χρησιμοποιούσε ο συγκεκριμένος ρόλος που τους έχει δοθεί.

(Bal-Gezegina, 2014· Ekiaka-Nzai & Reyna, 2014· Katwibun, 2014· Skoning κ.ά., 2017· Yip & Kwan, 2006)

6.2 Ανάπτυξη δραστηριοτήτων για τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας

Ν. Αμβράζης, Π. Ανδρέου

3. Μετά το κείμενο

- Ακούμε το κείμενο & συμπληρώνουμε κενά
  - Διαβάζουμε το κείμενο
- Συγκρίνουμε τις πληροφορίες με τις εκτιμήσεις που κάναμε στην αρχή
- Συζητάμε πιθανές εμπειρίες
- Συγκρίνουμε ταινίες πάνω στο θέμα
- Επιλύουμε προβλήματα (π.χ. η ζωή άγριων ζώων σε πάρκα/μικρό το μουσείο για τον ΡΕΞ)

1

2

3

4

6

7

8

	1	2	3	4	5	6	7	
A	γάτα	σκύλος	άλογο	φίδι			κατσίκια	A
B	λιοντάρι	αλεπού	ταύρος	ελάφι	αρκούδα	σκίουρος	λαγός	B
Γ	άγριος		έξυπνη	αρσενικό		θηλαστικό		Γ
Δ	σαρκο- φάγο		τετρά- ποδο	κατοικίδιο		παμφάγο	πτηνό	Δ

1. Είμαι από Αθήνα.

2. Μία μπύρα παρακαλώ.

3. Είναι από την Ελλάδα.

4. Είμαι φοιτήτρια στο ΑΣΤ.

5. Μου αρέσει μουσική.

6. Πού μένετε;

Πώς σε λένε;

Καθημέρα τι κάνετε;

Τώρα μένω στην Θεσσαλονίκη!

Μιλώ αγγλικά και ισπανικά.

Greek Project

1. Είμαι από Αθήνα.

2. Η Αθήνα στην Ελλάδα.

3. Είμαι από την Νέα Υόρκη.

4. Η ΕΛΛΑΔΑ ΔΕΝ ΜΑΚΡΙΑ ΑΠΟ ΤΟ Λονδίνο

5. είμαστε ΣΤΗΝ ΓΚΑΝΑ

6. Η Γενεύη ΔΕΝ απέναντι από το Ντουμπάι

7. Η Σάκης ΕΙΝΑΙ στη Χαβάη

8. ΕΙΝΑΙ από ΤΗΝ Θεσσαλονίκη

9. Η ΚΥΡΙΑ ΕΙΝΑΙ ελληνική ΠΟΛΗ

10. Η Ελένη ΕΙΝΑΙ από το Ντουμπάι

6.2 Ανάπτυξη δραστηριοτήτων για τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας

Ν. Αμβράζης, Π. Ανδρέου

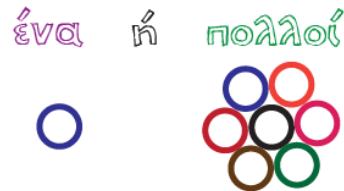

6.3 Συνδυαστικές προσεγγίσεις στη διδασκαλία της δεύτερης γλώσσας

P. Ζάγκα

Μπορείς να συμπληρώσεις τα ρήματα με -ε ή -αι;
Κύκλωσε για κάθε πρόταση το σωστό σύμβολο.

1 Ποια είναι η γνώμη σας; Το ποδήλατο χρησιμοποιείται.... πολύ από τους Έλληνες;

2 Εσείς πόσο συχνά χρησιμοποιείται.... το ποδήλατο στην καθημερινή σας ζωή;

Σε μια έρευνα ρωτήσαμε 400 παιδιά που χρησιμοποιούν ποδήλατο να μας πουν ποια νομίζουν ότι είναι τα θετικά του. Μπορείς να βρεις σε τι ποσοστό έδωσαν την κάθε απάντηση;

ΘΕΤΙΚΑ

κάνει καλό
στην υγεία

280 από τους 400

δεν ρυπαίνει

160 από τους 400

6.3 Συνδυαστικές προσεγγίσεις στη διδασκαλία της δεύτερης γλώσσας

P. Ζάγκα

Κείμενα και δραστηριότητες

Παρακρηστικά της επικοινωνίας μέσα και έξω από τη σχολική τάξη (Για Γ2/Γ1)- Αξιοποιούμε το σχήμα

Φυσική Β΄ Γυμνασίου

Θέμα 1 : Στην παρακάτω εικόνα σου δίνονται μερικά όργανα μέτρησης : Δίπλα σε κάθε όργανο γράψε : α) το μέγεθος που μετρά και β) τη μονάδα μέτρησης του μεγέθους.

α. ....
β. ....

α. ....
β. ....

α. ....
β. ....

Βιολογία Α΄ Γυμνασίου

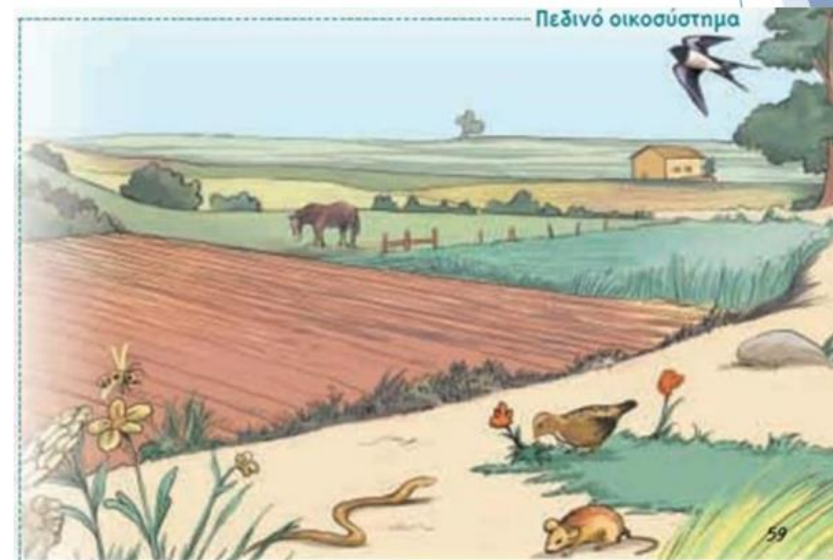
- ▶ Η τροφή περιέχει διάφορες θρεπτικές ουσίες. Για να μπορέσει ο οργανισμός μας να τις χρησιμοποιήσει κατάλληλα, πρέπει πρώτα να τις διασπάσει σε απλούστερες. Το πρώτο βήμα είναι να τεμαχίσει την τροφή σε μικρά κομμάτια. Έτσι, η πέψη αρχίζει στη **στοματική κοιλότητα**. Τα δόντια μασούν και τεμαχίζουν την τροφή. Στη μάσηση βοηθά και η **γλώσσα**, ένα ευκίνητο μυώδες όργανο το οποίο είναι και το αισθητήριο της γεύσης. Η τροφή ανακατεύεται με το **σάλιο**, το οποίο περιέχει ένζυμα όπως η αμυλάση, που βοηθά στη διάσπαση του αμύλου. Με αυτόν τον τρόπο σχηματίζεται τελικά ο βλωμός (μπουκιά).
- ▶ Μετά τη στοματική κοιλότητα, ο βλωμός περνά στον **φάρυγγα** και κατόπιν στον **οισοφάγο**, ο οποίος με περισταλτικές κινήσεις τον προωθεί στο **στομάχι**. Εκεί αναδεύεται, αναμειγνύεται με το γαστρικό υγρό και γίνεται **χυλός**. Το γαστρικό υγρό περιέχει ένζυμα και υδροχλωρικό οξύ, που βοηθούν στη διάσπαση των πρωτεϊνών. Επιπλέον, το υδροχλωρικό οξύ καταστρέφει τους μικροοργανισμούς που περιέχονται στην τροφή μας.

6.3 Συνδυαστικές προσεγγίσεις στη διδασκαλία της δεύτερης γλώσσας

P. Ζάγκα

Ένα παράδειγμα CLIL από την Α/ Θμια: Μελέτη Περιβάλλοντος,
«ΔΙΑΠΟΛΙΣ», ΔΡ. 1.

ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

ΕΝΟΤΗΤΑ 7

ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ

7.1 Εκπαιδευτική τεχνολογία και γλωσσική διδασκαλία

Θ. Καρασίμος, ΑΠΘ

Digital Storytelling Apps

BoomWriter - Ένας πολύχρωμο και ασφαλής ιστότοπος για το μαθητές (οι εκπαιδευτικοί δημιουργούν λογαριασμούς - απαιτείται email για μαθητές) τη δημιουργία ψηφιακών ιστοριών / βιβλίων μέσω μιας διαδικασίας συνεργασίας. Μόλις ολοκληρωθεί μια ιστορία, δημοσιεύεται στο διαδίκτυο και μπορεί να παραγγελθεί σε ένα πραγματικό βιβλίο.

Digital Storytelling Apps

Make Beliefs Comix - Ένας καλός ιστότοπος για τη δημιουργία ψηφιακών κόμικς σε πολλές διαφορετικές γλώσσες, καθώς προσφέρει παράλληλα και πολλούς εκπαιδευτικούς πόρους.

The screenshot shows the homepage of the 'MAKE BELIEFS COMIX' website, created by Bill Zimmerman. The site has a blue header with the logo and navigation links: HOME, CREATE COMIX!, PRINTABLES, GREETING CARDS, WRITING, TEACHERS, PARENTS, ESOL/LITERACY, SPECIAL NEEDS, E-BOOKS & MORE. Below the header, there are three main sections: 'CREATE COMIC STRIPS! DOWNLOAD PRINTABLES!' with a 'COMIENCE AQUÍ!' button, 'FREE E-BOOKS! GREETING CARDS & WRITING FUN!', and 'HERE ARE SOME WRITING IDEAS TO GET YOU STARTED!'. The writing ideas section contains three panels: 1. 'HELP THEM TELL STORIES' with a girl saying 'I want to create an adventure comic strip. Let's pretend that...'. 2. A girl saying 'My story is special and thrilling. Once upon a time there was a ...'. 3. A man saying 'Long ago and far, far away lived a creature who...'. At the bottom right, there is a 'NOW CREATE YOUR COMIC' button. The website features colorful cartoon illustrations and speech bubbles.

7.2 Δεδομένα από μαθητές για μαθητές

Α. Τάντος, Β. Βαρσαμόπουλος, Ε. Δρακωνάκη, Χρ. Δεβελάσκα, ΑΠΘ

Select Proficiency Level
A2 x

Select L1
ukrainian x

Select Genre
Descr x

Arg

Download Corpus Texts

GLC v.2

ARISTOTLE UNIVERSITY OF THESSALONIKI

H.F.R.I. Hellenic Foundation for Research & Innovation

Corpus Level

Select Proficiency Level
A2 x

Select L1
ukrainian x

Select Genre
Descr x

X Reset filters

Download Corpus Texts

Error Profile Plot Error Profile Summary Search Count

Εγώ και ο άντρας μου θα μετακομίσουμε σε καινούργιο σπίτι του χρόνου. Ελπίζω αυτό το σπίτι θα είναι το σπίτι των ονείρων μας. Θα μετακομίσουμε σε μια μεζονέτα κοντά στην θάλασσα. Είναι η τεσσάρι με σαλόνι, με κουζίνα, φυσικά, με δυο μπάνια (ένα μεγάλο με μπανιέρα και ένα μικρό με ντους), με μεγάλο διάδρομος, τρία μπαλκόνια και ένα μικρό κύπτο. Έχουμε ένα σκυλάκι και θέλουμε να έχουμε παιδί, έτσι χρειαζόμαστε πιο μεγάλο σπίτι απο το που μένουμε τώρα. Στον πρώτο όροφο υπάρχουν κουζίνα, σαλόνι, ένα υπνοδώματιο και μεγάλο μπάνιο. Στον δεύτερο όροφο υπάρχουν τρια δωμάτια και άλλο μπάνιο. Η κουζίνα και το σαλόνι θα είναι μεγάλοι και φωτεινοί γιατί εδώ είναι που η οικογένεια μας και οι φιλοί μας θα περάσουν μαζί. Στο σαλονί υπάρχει fireplace που θα θυμίσει μου την ζωή στον βορρά. Ο άντρας μου θα έχει ενα γραφείο στο σπίτι, γιατί το χρειάζεται για την δουλιά του. Και εγώ θέλω να έχω ενα μικρό γωνί για όλλα τα πράγματα που χρυσιμόποιω για ζωγραφία και κέντιμα. Επίσης θέλουμε να έχουμε ένα δωμάτιο για τους δικούς η τους φίλους μας που θα έρθουν στο σπίτι μας για διακοπές. Θα έχουμε ωραίο κύπτο και πολλές λουλούδιες στα μπαλκόνια. Θα τρώμε έξω το καλοκαίρι και θά ζεσταινόμαστε μέσα το χειμώνα. Θα περάσουμε καλά σε αυτό το σπίτι.

7.2 Δεδομένα από μαθητές για μαθητές

Α. Τάντος, Β. Βαρσαμόπουλος, Ε. Δρακωνάκη, Χρ. Δεβελάσκα, ΑΠΘ

Παράδειγμα επεξεργασίας ΣΚΜ

CorpusTool 3.2f: GLC-ct3- Τάντος

Project Misc Windows Help

Files Layers Search AutoCode Statistics Explore

Files in this project: Extend Corpus

Action	Errors	Texts
Action ▼	Errors	Texts/0207A115-1-037.txt
Action ▼	Errors	Texts/0207A115-1-038.txt
Action ▼	Errors	Texts/0207A115-2-040.txt
Action ▼	Errors	Texts/0207A115-2-041.txt
Action ▼	Errors	Texts/0207A115-2-042.txt
Action ▼	Errors	Texts/0207A115-2-044.txt
Action ▼	Errors	Texts/0207A115-2-045.txt
Action ▼	Errors	Texts/0207A115-2-046.txt
Action ▼	Errors	Texts/0207A115-2-047.txt
Action ▼	Errors	Texts/0207A202-3-029-a.txt
Action ▼	Errors	Texts/0207A202-3-029-b.txt
Action ▼	Errors	Texts/0207A202-3-030-a.txt
Action ▼	Errors	Texts/0207A202-3-030-b.txt
Action ▼	Errors	Texts/0207A202-3-031-b.txt
Action ▼	Errors	Texts/0207A202-3-032-a.txt
Action ▼	Errors	Texts/0207A202-3-032-b.txt
Action ▼	Errors	Texts/0207A202-3-033-a.txt

Errors analysis for: Texts/0207A115-1-037.txt

Coding View Edit Options Help << < > >> Delete

Μια φορά κι έναν καιρό ζούσαν μερικά πολάκια που ανέβεναν στο δέντρο και κελαδιόσαν μέχρι που είρθε μια γάτα και προσπαθούσε να σκαρφαλοσε στο δέντρο και παραλήγο να τα φάει τα μισά και μέχρι που είρθε ο σκίλος να τραβίξη την γάτα. Εφτηχός που

Selected	ΓΡΑΦ-TYPE	Gloss
errors	γ-λεξ	
γραφ	γ-γραμ	

ΕΝΟΤΗΤΑ 8

ΔΙΓΛΩΣΣΙΑ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

8 Διγλωσσία και Ειδική Αγωγή

Σ. Παντελιάδου, ΑΠΘ

- τυπικά χαρακτηριστικά των μαθητών με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες
- χαρακτηριστικά μαθητών με διγλωσσία
- κατάλληλες διαγνωστικές διαδικασίες
- τρόποι υποστήριξης παιδιών με διγλωσσία στην ειδική αγωγή

εφαρμογή στην πράξη **συμπερίληψη**

ισότητα

διαδικτύωση

καινοτόμες δράσεις

γλωσσική αυτοβιογραφία

εμπύχωση

σύγχρονοι τρόποι διδασκαλίας

ενδυνάμωση

ενσυναίσθηση

πολυγλωσσία

πολυπολιτισμικότητα

Επικοινωνία

The image shows a collage of logos and text for the Teach4integration project. At the top left is the UNICEF logo with the tagline 'for every child' and a '75' anniversary logo. Below it is the logo of the Aristotle University of Thessaloniki (ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ). Further down is the Ling Lab logo and the logo of the Center for Applied Linguistics and Language Acquisition (ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑ ΔΙΔΑΧΤΕΥΣΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ) at the Aristotle University of Thessaloniki. The central focus is the 'Teach4integration' logo in large blue letters, with the subtitle 'Εκπαίδευση για την ένταξη' (Education for integration) below it. Underneath the subtitle is the text 'Εργαστήριο Γλωσσολογίας' (Linguistics Laboratory) and 'Τομέας Γλωσσολογίας' (Linguistics Department). At the bottom of the collage is the text 'Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.)' (Aristotle University of Thessaloniki (A.U.T.)). The background of the collage features several newspaper clippings with Greek text and images of people.

- Για πληροφορίες σχετικά με το Πρόγραμμα «Εκπαίδευση για την Ένταξη» που υλοποιείται από το ΑΠΘ μπορείτε να απευθύνεστε στο t4i.auth@gmail.com

**Σας
ευχαριστούμε!**

Дякую тобі

مع السلامه

خدا حافظ

Xuahaafîz